

Krav til begrunnelse av vedtak

Kommunal- og beredskapsavdelinga
v/Rådgiver Shanaz Horori

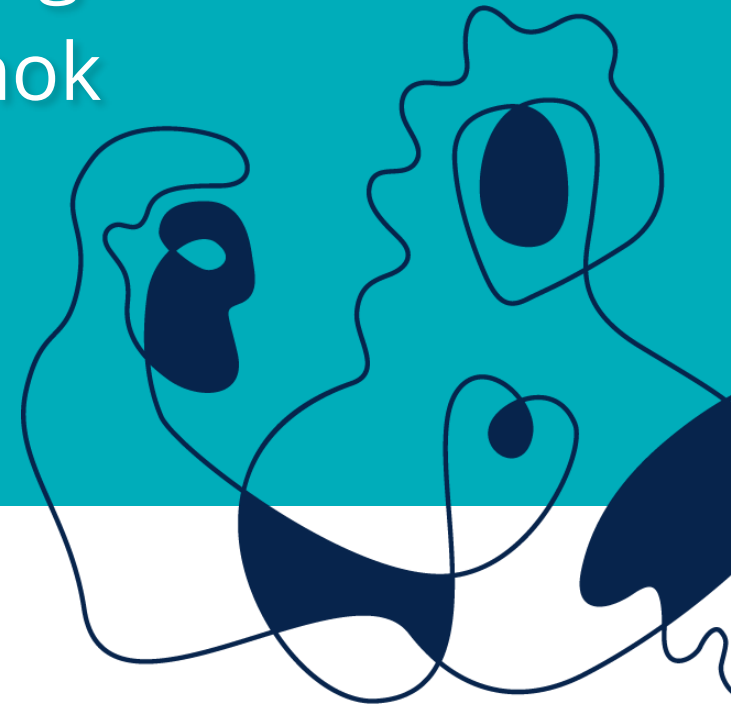
Fylkesmannen i Nordland

— virker til Nordlands beste

Innhold:

- Hjemmelsgrunnlag
- Begrunnelses innhold og noen eksempler
- Rettsanvendelsesskjønn og fritt skjønn i begrunnelsen
- Hva må til for at vedtaket skal være godt nok begrunnet?
- Begrunnelseskrav i ny forvaltningslov

Fylkesmannen i Nordland

– virker til Nordlands beste

Forvaltningsloven § 24

Enkeltvedtak skal grunngis. Forvaltningsorganet skal gi begrunnelsen samtidig med at vedtaket treffes.

I andre saker enn klagesaker kan forvaltningsorganet la være å gi samtidig begrunnelse dersom det innvilger en søknad og det ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med vedtaket. Det samme gjelder i saker om fordeling av tillatelser eller andre fordeler mellom flere parter. En part kan likevel kreve begrunnelse gitt etter at vedtaket er truffet. Krav om begrunnelse må framsettes i løpet av klagefristen eller – om ingen klagefrist løper – senest 3 uker etter at parten mottok underretning om vedtaket. Bestemmelsene i §§ 29, 30 og 31 gjelder tilsvarende.

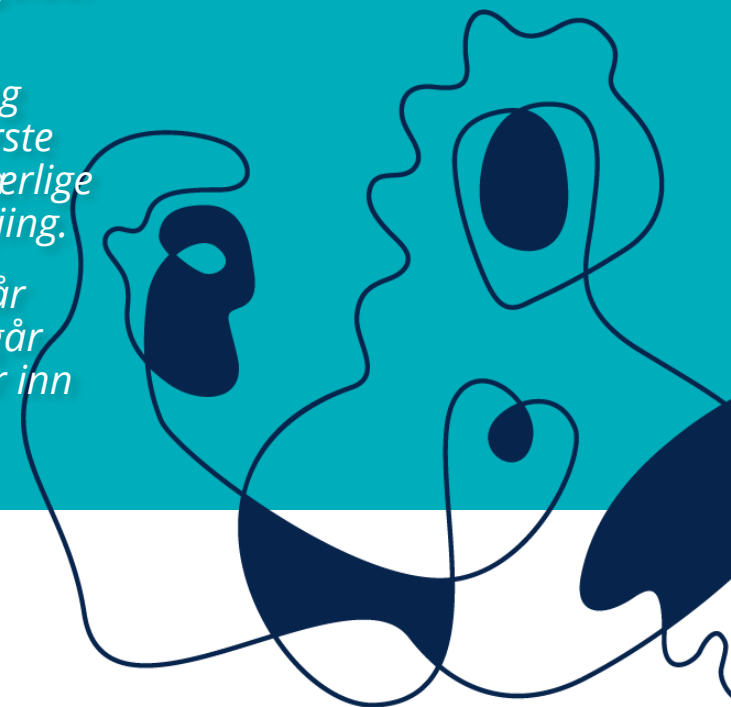
Grunngiing kan unnlates i den utstrekning begrunnelse ikke kan gis uten å røpe opplysning som parten etter § 19 ikke har krav på å bli kjent med. I tilfelle som går inn under § 19 første ledd bokstav d, skal begrunnelse på anmodning gis en representant for parten når ikke særlige grunner taler mot det, likevel slik at muntlig orientering kan tre istedenfor skriftlig grunngiing.

Kongen kan for særskilte saksområder gi bestemmelser om at grunngiing kan unnlates når særlige forhold gjør det nødvendig. Likeledes kan Kongen bestemme at visse vedtak som går inn under første ledd skal grunngis etter reglene i annet ledd, eller at visse vedtak som går inn under annet ledd skal grunngis etter reglene i første ledd.

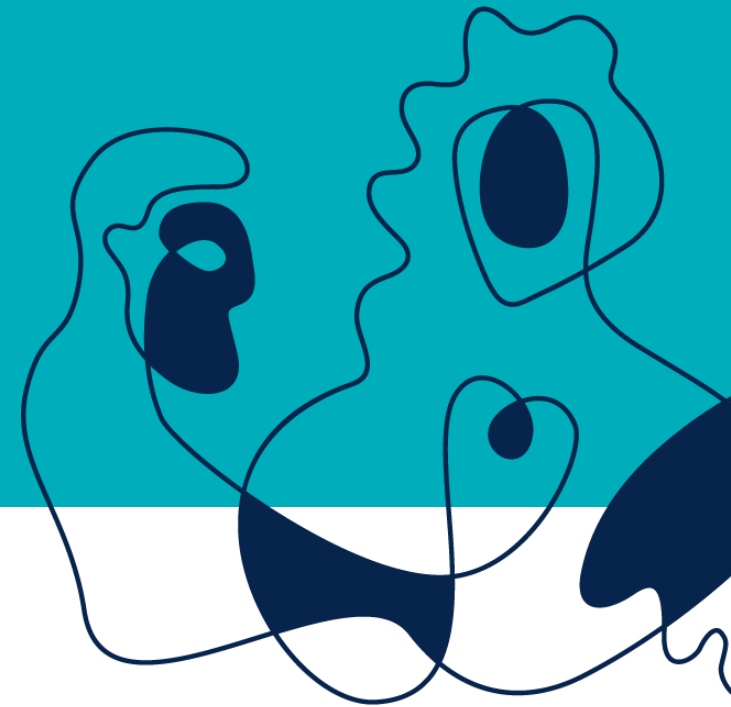
Fylkesmannen i Nordland

– virker til Nordlands beste

Forvaltningsloven § 24

- Det «skal» gis en begrunnelse
- Begrunnelse skal gis samtidig med at vedtaket treffes
- Hensyn
 - Nødvendig og tilstrekkelig informasjon
 - Forvaltningens legitimitet
 - Grundighet og nøyaktighet
 - Aksept av vedtak

Fylkesmannen i Nordland

— virker til Nordlands beste

Forvaltningsloven § 25:

Begrunnelsens innhold og form

Innhold:

- Reglene vedtaket bygger på
- Innholdet i reglene
- Sakens faktiske forhold

Form:

- Skriftlighet

«I begrunnelsen skal vises til de regler vedtaket bygger på, med mindre parten kjenner reglene. I den utstrekning det er nødvendig for å sette parten i stand til å forstå vedtaket, skal begrunnelsen også gjengi innholdet av reglene eller den problemstilling vedtaket bygger på.

I begrunnelsen skal dessuten nevnes de faktiske forhold som vedtaket bygger på. Er de faktiske forhold beskrevet av parten selv eller i et dokument som er gjort kjent for parten, er en henvisning til den tidligere framstilling tilstrekkelig. I tilfelle skal det i underretningen til parten vedlegges kopi av framstillingen.

De hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn, bør nevnes. Er det gitt retningslinjer for skjønnsutøvingen, vil i alminnelighet en henvisning til retningslinjene være tilstrekkelig.»

Foto:

Begrunnelsens innhold – Eksempel

«Begrunnelsen for vedtaket er at vilkårene for midlertidig dispensasjon ihht. pbl. § 19-2 er oppfylt. Hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra og lovens formålsparagraf blir ikke vesentlig tilsidesatt og fordelene ved å gi midlertidig dispensasjon anses som større enn ulempene.»

Begrunnelseskrav i forbindelse med rettsanvendelsesskjønn og fritt skjønn

Rettsanvendelsesskjønn

- Kommunens skjønnsutøvelse er begrenset av rettslige rammer
- Plikt til å foreta lovens vilkår
- Overprøve kommunens faktavurdering

Forvaltningens “frie skjønn”

- Vilkårene i loven må være oppfylt
- “kommunen kan”
- Forvaltningsloven § 34

Eksempel på manglende begrunnelse ved rettsanvendelsesskjønn og fritt skjønn

Administrasjon og politikere kommer til ulike avgjørelser

- Eksempel:
- Administrasjonen kommer til at det ikke kan gis dispensasjon → Innstiller på avslag fordi vilkårene ikke er oppfylt
- I møte fremsettes et benkeforslag → Begrunner ikke forslaget nærmere → Dispensasjon innvilges
- Klagebehandling: Fylkesmannen opphever vedtak

Hva skal til for at et vedtak skal anses som godt begrunnet?

- Eksempel for administrasjonen og folkevalgte
 - Se hen til forvaltningsloven § 24 og 25
 - Vurdere hvor inngripende vedtaket er
 - Hvilke hensyn gjør seg gjeldende
- Eksempel:
 - Administrasjonen har redegjort godt for saken → Politikerne er enig i administrasjonens vurdering → Ikke behov for særlig nærmere begrunnelse.
 - Administrasjonen setter opp to ulike innstillinger med god begrunnelse → Politikerne enig i et av forslagene.

Krav til begrunnelse i ny forvaltningslov

Ny lov

- Videreføring av gjeldende rett
- Oppdatert og modernisert språkdrakt

Begrunnelse

- Ny bestemmelse om begrunnelse i § 48
- Noen krav til begrunnelse er skjerpet
 - Skriftlighet
 - Forvaltningsskjønn

NOU

Norges offentlige utredninger **2019:5**

Ny forvaltningslov

Lov om saksbehandlingen i offentlig forvaltning
(forvaltningsloven)

§ 48. Krav til begrunnelse

Enkeltvedtak skal ha skriftlig begrunnelse. Begrunnelsen skal tjene til å forklare sakens utfall for parten.

Omfanget skal tilpasses vedtakets betydning.

Begrunnelsen skal

- a) nevne de faktiske omstendighetene som har hatt mye å si for sakens utfall, og om opplysninger er innhentet fra et annet forvaltningsorgan
- b) vise til reglene som vedtaket bygger på, og i nødvendig utstrekning gjøre rede for innholdet i dem
- c) gjøre rede for de viktigste hensyn som forvaltningsorganet har lagt vekt på i sin vurdering.

Begrunnelsen trenger ikke inneholde opplysninger som kan unntas fra partsinnsyn etter innsynslova § 13 a.

Kongen kan for bestemte sakområder gi forskrift om at begrunnelse kan unnlates dersom særlige forhold gjør det nødvendig, eller at begrunnelse først skal gis når parten ber om det.